

Căile de combatere a contravenționalității

Găină Felicia,

studentă, anul I, zi.

Facultatea Drept, USEM.

Spînu Igor,

doctor în drept, conf. univ., USEM.

Rezumat:

Luând ca bază noțiunea de criminalitate care în literatura de specialitate este studiată destul de amplu, contravenționalitatea în sens larg poate fi definită ca fiind un fenomen social, juridic, negativ, cu caracter de masă, variabil din punct de vedere istoric, care este constituit din totalitatea contravențiilor comise pe un anumit teritoriu pe o perioadă determinată de timp, caracterizându-se prin indicatori cantitativi și calitativi.

Odată ce contravenționalitatea există și se dezvoltă în societate, rezultă că ea este un produs al acesteia. Fiind un produs periculos al societății, care, în viziunea noastră, este subapreciat,

contravenționalitatea cauzează prejudicii considerabile nu numai persoanelor fizice și juridice, ci și statului, societății în general. Pornind de la această constatare, menționăm că prevenirea și contracararea acestui fenomen necesită elaborarea și aplicarea de către organele statale împuternicite și, în primul rând, de către organele administrației publice

locale, a diverselor măsuri cu caracter social, economic și juridic.

În contextul celor menționate, considerăm că, la etapa actuală de dezvoltare a dreptului contravențional ca ramură independentă a dreptului, studierea contravenționalității, ca fenomen social, a cauzelor contravenționalității și condițiilor ce o favorizează, a personalității contravenientului, a formelor și metodelor de prevenire a contravențiilor trebuie să constituie obiect de studiu al acestei științe juridice.

Cuvinte cheie: Contravenționalitatea, criminalitatea, degenerarea națiunii, organele statale împuternicite, contracararea, știință juridică.

Summary:

Taking as a basis the notion of criminality, which is studied quite extensively in specialized literature, contravention in the broad sense can be defined as a social, legal, negative phenomenon, with a mass character, variable from a historical point of view, which is constituted by the totality of contraventions committed in a certain territory during a determined period of time, characterized by quantitative and qualitative indicators.

Once contravention exists and develops in society, it follows that it is a product of it. Being a dangerous product of society, which, in our view, is underappreciated, contravention causes considerable damage not only to individuals and legal entities, but also to the state and society in general. Starting from this finding, we mention that prevention and counteracting this phenomenon requires elaboration and application by the bodies

empowered states and, first of all, by the public administration bodies local, of various social, economic and legal character measures.

In the context of the mentioned, we consider that, at the current stage of development of contraventional law as an independent branch of law, the study of contravention, as a social phenomenon, of causes of the contravention and the conditions that favor it, of the violator's personality, forms and methods of prevention of contraventions must be the object of study of this legal science.

Keywords: Contravention, criminality, degeneration of the nation, empowered state bodies, countermeasures, legal science.

Introducere.

Ca și orice lege, îndeosebi cea de proporții, odată cu obținerea forței juridice, ea necesită un studiu amplu, multilateral, întru conștientizarea conținutului ei, elaborarea mecanismului juridic de punere în aplicare.

Relațiile de apărare socială au apărut odată cu societatea și au cunoscut atât forma relațiilor de cooperare și conviețuire, cât și forma relațiilor de conflict. Inițial, ilicitul contravențional a fost consacrat în legislația penală potrivit tradiționalei împărțiri tripartite a ilicitului penal în: crime, delictes și contravenții (trihotomia).

Conform art. (2) al Codului Contravențional al R.M, "Scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, proprietății, ordinii publice, altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii a noi contravenții." [4]. În legislația Republicii Moldova noțiunea de contravenție a fost pentru prima dată

definită în art. (9) al Codului cu privire la contravențiile administrative, adoptat la 29 martie 1985.

Considerăm că Codul contravențional al Republicii Moldova, adoptat la 24 octombrie 2008, are multe priorități față de legea contravențională în vigoare, și anume:

- odată cu apariția legii contravenționale noi este acceptat, de iure, „Dreptul contravențional” – ca ramură distinctă a sistemului de drept;
- în teoria dreptului contravențional sunt confirmate prin lege așa instituții juridice ale dreptului contravențional, ca: contravenția, răspunderea contravențională, agentul constatat, procesul contravențional, persoana juridică – ca subiect al răspunderii contravenționale etc.

Structura contravenționalității reflectă legătura internă a acesteia, adică corelația tipurilor de contravenții sau contravenienți din totalitatea contravențiilor înregistrate și a persoanelor care le-au comis.

Caracterul contravenționalității pune accentul pe conținutul tipurilor de comportamente contravenționale și pe dominarea acestora în structura contravenționalității, precum și pe distribuirea contravențiilor după unele grupe de populație, după sfera social-economică.

Cauzele contravenționalității sunt niște fenomene și procese sociale care generează și favorizează existența contravențiilor sau provoacă creșterea sau descreșterea cantității lor [2].

Determinând structura și conținutul juridic al definiției de contravenție, prof. M.Preda menționează:

„Pentru a fi în prezența unei contravenții, sunt necesare unele condiții de îndeplinit: săvârșirea unei fapte; pericolul social al faptei; vinovăția făptuitorului; prevederea faptei de către actul normativ”

Metodele de combatere a contravenționalității.

În ceea ce privește metodele de administrare în domeniul combaterii atât a fenomenului infracțional, cât și a celui contravențional, cele mai aplicabile și eficiente sunt metodele de convingere și constrângere.

Deseori statul, prin intermediul organelor sale, al organizațiilor obștești, apelează la conștiința cetățenilor, adică, în procesul de administrare a relațiilor sociale, aplică măsuri de convingere.

În același timp, în scopul apărării și menținerii ordinii de drept în societate, apărării drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, statul este nevoit să aplice și măsuri de constrângere împotriva anumitor categorii de cetățeni care încalcă legile, nu

respectă de bună-voie obligațiile ce le revin conform Constituției. **Convingerea și constrângerea sunt mijloacele, căile principale de asigurare a administrării de stat.**

Constrângerea este bazată pe o convingere bine întemeiată și bine conturată. Statul, în primul rând, trebuie să convingă, iar apoi să constrângă. Prin noțiunea de constrângere înțelegem măsurile de influență aplicate direct de către organele statului asupra persoanei vinovate de încălcarea normelor de drept contravențional fără adresare în judecată. În administrarea de stat constrângerea se aplică în cazul în care metodele de convingere, de organizare și de educare se dovedesc a fi insuficiente pentru a influența comportamentul unor persoane, apelarea la conștiința lor fiind inefficientă [3].

- Avem următoarea clasificare a măsurilor de constrângere administrativă:
 - măsuri administrative de prevenire;
 - măsuri administrative de curmare (stopare);
 - măsuri de constrângere procesuală;
 - sancțiuni contravenționale [4].

Putem defini **convingerea** ca pe o influență psihopedagogică a subiectului administrării asupra conștiinței celor administrați în limitele stipulate de normele juridice și cele morale, în scopul conformării regulilor stabilite de conduită, executării calitative și la timp a sarcinilor și funcțiilor în domeniul combaterii contravenționalității. În realizarea funcțiilor și sarcinilor sale organele de stat sunt chemate să se bazeze în primul rând pe convingere.

Principiile dreptului contravențional reprezintă idei directoare care călăuzesc elaborarea, cât și realizarea normelor contravenționale, evidențiind trăsăturile legislației contravenționale.

1. Principiul legalității;
2. Principiul contravenției ca unic temei al răspunderii contravenționale;
3. Principiul răspunderii personale;
4. Principiul individualizării răspunderii și pedepsei contravenționale;
5. Principiul interdicției dublei sancționări contravenționale;
6. Principiul egalității în fața legii contravenționale;
7. Principiul aplicării legii mai favorabile [5].

Formele de combatere a contravenționalității.

Pot fi identificate trei forme de combatere a contravenționalității:

- 1)Prevenirea faptelor contravenționale;

2)Aplicarea față de persoanele care au comis fapte contravenționale a măsurilor de constrângere statală;

3)Aplicarea față de contravenienți a măsurilor de reîncadrare socială.

Prevenirea faptelor contravenționale implică luarea unor măsuri pentru descurajarea sau împiedicarea săvârșirii acestora. Aceste măsuri pot include educație și conștientizare publică, supraveghere și patrulare sporită, implementarea regulilor și reglementărilor, promovarea valorilor sociale pozitive și punerea în aplicare a sancțiunilor pentru încălcarea legii.

Aplicarea față de persoanele care au comis fapte contravenționale a măsurilor de constrângere statală poate include amenzi, confiscarea bunurilor, suspendarea unor drepturi, muncă în folosul comunității, reținerea temporară sau arestul administrativ, în funcție de gravitatea faptei și legislația locală aplicabilă. Aceste măsuri pot fi aplicate în conformitate cu procedurile legale și cu respectarea drepturilor individuale ale persoanelor implicate.

Aplicarea față de contravenienți a măsurilor de reîncadrare socială implică oferirea de servicii și programe menite să îi ajute să se reintegreze în societate și să evite recidiva. Aceste măsuri pot include consiliere psihologică, consiliere vocațională și profesională, programe de formare și educație, asistență în găsirea unui loc de muncă, programe de reabilitare și reintegrare în comunitate, precum și sprijin pentru dezvoltarea abilităților sociale și a unei conduite responsabile. Scopul este de a încuraja contravenienții să își schimbe comportamentul și să devină membri productivi și responsabili ai societății.

Aplicarea măsurilor procesuale de constrângere.

Aceste măsuri reprezintă activități de asigurare a procedurii contravenționale: constatarea faptei contravenționale; judecarea cauzei și emiterea deciziei; atacarea ei; executarea deciziei emise.

Legislatorul evidențiază în mod special următoarele măsuri procesuale de constrângere: -reținerea;- aducerea silită; -înlăturarea de la conducerea vehiculului;- examenul medical pentru constatarea stării de ebrietate produse de alcool sau de alte substanțe;-reținerea vehiculului (art. 432 CC al R.M) [6].

Noțiunea de aplicare a legii contravenționale.

Aplicarea actelor normative contravenționale este sarcina de bază a activității organelor executive și judecătorești abilitate în acest domeniu. Organul legislativ, odată cu adoptarea actului normativ contravențional, stabilește și organul care va

executa acest act, îl va aplica. Aplicarea dreptului, în linii generale, este activitatea organizatorică publică, realizată în forme speciale, de organele publice competente pentru implementarea normelor de drept privind cazuri sociale concrete. Elementele ce constituie conținutul de aplicare a legii contravenționale sunt: spațiul, timpul, persoanele și faptele. Spațiul și timpul reprezintă elemente constitutive de bază ale noțiunii de aplicare a legii contravenționale, în cadrul cărora vor fi cercetate și ultimele două elemente (persoanele și faptele lor).

Aplicarea sancțiunilor contravenționale ca formă de constrângere statală.

Aplicarea sancțiunilor contravenționale este o reacție a societății, a statului la comiterea cu vinovăție a unei contravenții prevăzute de legea contravențională.

Sancțiunea contravențională este un element obligatoriu al normei contravenționale materiale, în care sunt stipulate măsurile de influențare a statului asupra persoanei care, cu vinovăție, a comis o abatere contravențională, ea fiind un mijloc de garantare (de protejare) a normei juridice.

Conform art.32 alin.(1) din Codul contravențional sancțiunea contravențională este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârșit o contravenție. [7]

Astfel, **aplicarea sancțiunilor contravenționale are drept scop:**

- a) ocrotirea valorilor sociale, protejate de normele juridice contravenționale;
- b) corectarea și reeducarea în spiritul respectării ordinii de drept a persoanei care a comis cu vinovăție o contravenție prevăzută în legea contravențională;
- c) prevenirea săvârșirii de noi fapte antisociale atât de către contravenient, cât și de către alte persoane [8].

Concluzii

În urma analizei și sintezei definițiilor contravenției existente atât în doctrină, cât și în legislație, putem concluziona că, în viziunea noastră, combaterea contravenționalității necesită o abordare multifactorială, incluzând măsuri preventive, educaționale și punitive. Promovarea valorilor sociale și investirea în programe de educație pot reduce incidența infracțiunilor minore prin conștientizarea consecințelor acestora.

Îmbunătățirea eficienței sistemului judiciar și a aplicării legii este esențială pentru combaterea contravenționalității. Procesele rapide și juste, alături de sancțiuni adecvate, descurajează comportamentul ilegal și asigură respectarea normelor sociale.

Astfel, colaborarea între instituțiile guvernamentale, organizațiile neguvernamentale și comunitățile locale este vitală pentru identificarea și soluționarea problemelor asociate contravenționalității. Prin abordări interdisciplinare și inițiative comunitare, se pot identifica și aborda cauzele profunde ale infracțiunilor minore, contribuind la reducerea lor în mod sustenabil.

Bibliografie:

1. "Combaterea contravenționalității ca obiect de influență reglementativ-juridică în dreptul contravențional"

Victor GUȚULEAC, doctor în drept, profesor universitar, ULIM,
Nicolae PLĂCINTĂ, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al RM

2. "Drept contravențional" note de curs, Victor Guțuleac, Elena Comarnițcaia, Chișinău 2016

3. Suport la disciplina "Dreptul contravențional", autor: doctor în drept, Ionașcu Vitalie, Chișinău 2019.

4. Analiza mecanismului juridic privind combaterea contravenționalității de: Guțuleac, V.; Comarnițcaia E.

5. "CONTRAVENȚIA – O MODALITATE DE LEZARE A DREPTURILOR OMULUI"

LUCA Aneta,
Studentă anul II, USM
Coordonator: PANTEA Oleg,
dr. în drept, conf. univ.

6. Furdui Sergiu. Dreptul contravențional, Chișinău: Cartier Juridic, 2005.

7. Codul Contravențional al Republicii Moldova. Art.32 alin. (1)

8. Mai amplu măsurile de constrângere procesuală. Gițuleacu V. Tratat de drept contravențional. Op. cit., p. 240-254